

„შინაგანი მედიცინა“

1. სპეციალობის დასახელება - „შინაგანი მედიცინა“.

2. სპეციალობის შინაარსი - „შინაგანი მედიცინა“ მიღებული განმარტებით არის მოზრდილთა მედიცინა, დარგის სპეციალისტისთვის გამოიყენება ტერმინები: თერაპევტი, ინტერნისტი, მოზრდილთა ექიმი, ჰოსპიტალისტი - Internist, General Internist, Doctor of Internal Medicine, Doctor for Adults, Hospitalist. შინაგანი მედიცინა მედიცინის ფუნდამენტური დარგია, რომლის მიზანია ზრდასრულთა დაავადებების პრევენცია, დიაგნოსტიკა და მკურნალობა/მართვა, როგორც ამბულატორიულ, ასევე სტაციონარულ დონეზე. შინაგანი მედიცინა შეისწავლის ფართოდ გავრცელებულ ქრონიკულ კომპლექსურ პოლისისტემურ და მულტიორგანულ დაავადებებს. კერძოდ, გულ-სისხლძარღვთა, სასუნთქი, საჭმლის მომნელებელი, სისხლის და სისხლმზადი ორგანოების, შინაგანი სეკრეციის (აგრეთვე ექსკრეტორული) ჯირკვლების, მეტაბოლური დარღვევებით განპირობებული პათოლოგიური მდგომარეობების, საშარდე სისტემის, რევმატული და სისტემური დაავადებების მართვას (პრევენციას, დიაგნოსტიკას, მკურნალობას, საჭიროების შემთხვევაში რეფერალს). შინაგანი მედიცინის დარგის სპეციალისტი უნდა ფლობდეს ფართო სამედიცინო ცოდნას, დახელოვნებული იყოს სისტემურ აზროვნებაში, მისი კომპეტენციის დიაპაზონი მოიცავდეს პაციენტთა კვლევას, დიაგნოსტიკას, მკურნალობას, მართვას, პირველად დახმარებას, პრევენციასა და რეაბილიტაციას. ასევე უნდა გააჩნდეს პროფესიული უნარ-ჩვევები სხვა სპეციალისტებთან კოორდინირებული მოქმედებისათვის ავადმყოფის გუნდური მკურნალობისა და ინტეგრაციული მეთვალყურეობის ფარგლებში.

3. ზოგადი ცოდნა:

ა) შინაგანი მედიცინა მოიცავს ჩამოთვლილი დაავადებებისა და პათოლოგიური მდგომარეობების მართვას (პრევენცია, დიაგნოსტიკა, მკურნალობა, რეაბილიტაცია):

- ა.ა) გულ-სისხლძარღვთა სისტემის დაავადებები;
- ა.ბ) სასუნთქი სისტემის დაავადებები;
- ა.გ) საჭმლის მომნელებელი სისტემის დაავადებები;
- ა.დ) საშარდე სისტემის დაავადებები;
- ა.ე) რევმატოლოგიური დაავადებები;
- ა.ვ) კლინიკური გერიატრია;
- ა.ზ) ალერგიული დაავადებები და იმუნური სისტემის დარღვევებთან დაკავშირებული გაურთულებელი მდგომარეობების მართვა გადაუდებელ შემთხვევებში;
- ა.თ) სისხლისა და სისხლმზადი ორგანოების დაავადებების ზოგადი დიაგნოსტიკა და მართვა გადაუდებელ შემთხვევებში;

ა.ი) ენდოკრინული დაავადებები და მეტაბოლიზმის დარღვევები, ზოგადი დიაგნოსტიკა და გაურთულებელი შემთხვევების მართვა გადაუდებელ სიტუაციებში;

ა.კ) კანის პრობლემების ზოგადი დიაგნოსტიკა;

ა.ლ) ინფექციური დაავადებების ზოგადი დიაგნოსტიკა და მართვა გადაუდებელ შემთხვევებში;

ა.მ) ონკოლოგიური დაავადებების ზოგადი დიაგნოსტიკა და მართვა - სიმპტომური მკურნალობა;

ა.ნ) ნევროლოგიური პრობლემების ზოგადი დიაგნოსტიკა და მართვა საწყის ეტაპზე;

ა.ო) ოტორინოლარინგოლოგიური პრობლემების ზოგადი დიაგნოსტიკა და გაურთულებელი შემთხვევების მართვა - სიმპტომური მკურნალობა;

ა.პ) ფსიქიკური და ფსიქოსომატური პრობლემების (ასთენიზაცია, დეპრესია, დემენცია, დელირიუმი, დისომნია. ვეგეტატიური აშლილობები) ზოგადი დიაგნოსტიკა, ფსიქოსომატური მდგომარეობების მკურნალობა;

ა.ჟ) კრიტიკული სიტუაციების ზოგადი დიაგნოსტიკა და მართვა გადაუდებელ შემთხვევებში;

ა.რ) ფთიზიატრიული პრობლემების ზოგადი დიაგნოსტიკა;

ა.ს) დიეტოთერაპიის პრინციპები;

ა.ტ) რაციონალური ფარმაცოთერაპიის პრინციპები;

ა.უ) ახალი კორონავირუსით გამოწვეული დაავადება (COVID-19).

ბ) შინაგანი მედიცინის სპეციალისტი უნდა ფლობდეს:

ბ.ა) ანამნეზური მონაცემების კვალიფიციური შეგროვების უნარს და მოპოვებული ინფორმაციის დადგენილი წესით დოკუმენტირებას;

ბ.ბ) ანამნეზური მონაცემების კვალიფიციური შეგროვების უნარს და მოპოვებული ინფორმაციის წერილობითი სახით დაფიქსირებას;

ბ.გ) ავადმყოფობის ისტორიის წარმოებისას (საჭიროების შემთხვევაში) სტანდარტიზებული ინსტრუმენტების ან კითხვარების გამოყენებას;

ბ.დ) რელევანტურ ანამნეზურ ფაქტორებზე ფოკუსირების უნარს.

4. დაავადებები და მდგომარეობები: (16.12.2021 N 01-98/6)

ICD 10	დაავადებები და პათოლოგიური მდგომარეობები	საქმიანობის მოცულობა
გულ-სისხლძარღვთა სისტემის დაავადებები		
I 05	მიტრალური სარქვლის რევმატული ავადმყოფობები	მართვა: დიაგნოსტიკა, მკურნალობა; საჭიროების შემთხვევაში რეფერალი/მულტიდისციპლინური მართვა
I 06	აორტის სარქვლის რევმატული ავადმყოფობები	მართვა: დიაგნოსტიკა, მკურნალობა; საჭიროების შემთხვევაში რეფერალი/მულტიდისციპლინური მართვა
I 07	სამკარიანი სარქვლის რევმატული ავადმყოფობები	მართვა: დიაგნოსტიკა, მკურნალობა; საჭიროების შემთხვევაში რეფერალი/მულტიდისციპლინური მართვა
I 08	რამდენიმე სარქვლის ერთდროული დაზიანება	მართვა: დიაგნოსტიკა, მკურნალობა;

I 37	ფილტვის არტერიის სარქვლის დაზიანებები	დიაგნოსტიკა, მულტიდისციპლინური მართვა/რეფერალი
I 38	ენდოკარდიტი, სარქვლის დაზუსტების გარეშე	დიაგნოსტიკა, მულტიდისციპლინური მართვა/რეფერალი
I 40	მწვავე მიოკარდიტი	დიაგნოსტიკა, მულტიდისციპლინური მართვა/რეფერალი
I 42	კარდიომიოპათია	დიაგნოსტიკა, მულტიდისციპლინური მართვა/რეფერალი
I 44	წინაგულ-პარკუჭოვანი (ატრიო-ვენტრიკულური) და ჰისის კონის მარცხენა ფეხის ბლოკადა	დიაგნოსტიკა, მკურნალობა; საჭიროების შემთხვევაში რეფერალი/მულტიდისციპლინური მართვა
I 47	პაროქსიზმული ტაქიკარდია	დიაგნოსტიკა, მკურნალობა; საჭიროების შემთხვევაში რეფერალი/მულტიდისციპლინური მართვა
I 50	გულის უკმარისობა	დიაგნოსტიკა, მკურნალობა; საჭიროების შემთხვევაში რეფერალი/მულტიდისციპლინური მართვა
I 70	ათეროსკლეროზი	დიაგნოსტიკა, მკურნალობა; საჭიროების შემთხვევაში რეფერალი/მულტიდისციპლინური მართვა
I 83	ქვემო კიდურების ვენების ვარიკოზი	მართვა: დიაგნოსტიკა, მკურნალობა; საჭიროების შემთხვევაში მულტიდისციპლინური მართვა
I 84	ბუასილი	მართვა: დიაგნოსტიკა, მკურნალობა; საჭიროების შემთხვევაში რეფერალი/მულტიდისციპლინური მართვა
I 88	არასპეციფიური ლიმფადენიტი	მართვა: დიაგნოსტიკა, მკურნალობა; საჭიროების შემთხვევაში რეფერალი/მულტიდისციპლინური მართვა
I 95	ჰიპოტენზია	მართვა: დიაგნოსტიკა, მკურნალობა; საჭიროების შემთხვევაში მულტიდისციპლინური მართვა
სასუნთქი სისტემის დაავადებები		
J 00- J 06	ზედა სასუნთქი გზების მწვავე რესპირაციული ინფექციები	დიაგნოსტიკა, მკურნალობა/მულტიდისციპლინური მართვა
J 09- J 11	გრიპი	დიაგნოსტიკა, მკურნალობა/მულტიდისციპლინური მართვა
J 12- J 18	პნევმონია	მართვა: დიაგნოსტიკა, მკურნალობა; საჭიროების შემთხვევაში რეფერალი/მულტიდისციპლინური მართვა
J 20- J 22	ქვედა სასუნთქი გზების სხვა მწვავე რესპირატორული ინფექციები	მართვა: დიაგნოსტიკა, მკურნალობა; საჭიროების შემთხვევაში რეფერალი/მულტიდისციპლინური მართვა
J 31- J 32	ზედა სასუნთქი გზების სხვა ავადმყოფობები	მართვა: დიაგნოსტიკა, მკურნალობა; საჭიროების შემთხვევაში რეფერალი/მულტიდისციპლინური მართვა
J 40- J 42	ქვედა სასუნთქი გზების ქრონიკული ავადმყოფობები	მართვა: დიაგნოსტიკა, მკურნალობა; საჭიროების შემთხვევაში რეფერალი/მულტიდისციპლინური მართვა

J43-J45	ფილტვების სხვა ქრონიკული ობსტრუქციული დაავადებები, ემფიზემა, ბრონქული ასთმა	დიაგნოსტიკა, მკურნალობა; საჭიროების შემთხვევაში რეფერალი/მულტიდისციპლინური მართვა
J 80	მოზრდილთა რესპირაციული დისტრეს სინდრომი	მართვა: დიაგნოსტიკა, მკურნალობა; საჭიროების შემთხვევაში რეფერალი/მულტიდისციპლინური მართვა
J 81	ფილტვის შეშუპება	დიაგნოსტიკა, რეფერალი
J 90- J 91	პლევრული გამონაჟონი (ეფუზია)	დიაგნოსტიკა, რეფერალი
J96	სუნთქვის უკმარისობა	დიაგნოსტიკა, მკურნალობა; საჭიროების შემთხვევაში რეფერალი/მულტიდისციპლინური მართვა
D86.0	ფილტვის ფორმის სარკოიდოზი	დიაგნოსტიკა, მკურნალობა; საჭიროების შემთხვევაში რეფერალი/მულტიდისციპლინური მართვა
A15; A16	ფილტვის ტუბერკულოზი	დიაგნოსტიკა, რეფერალი
A41	სხვა სეპტიცემიები	დიაგნოსტიკა, რეფერალი
საჭმლის მომნელებელი სისტემის დაავადებები		
K 20	ეზოფაგაიტი	მართვა
K21	გასტროეზოფაგური რეფლუქსი	მართვა
K22.0- K22.1	საყლაპავის კარდიული ნაწილის აქალაზია, საყლაპავის წყლული	მართვა: დიაგნოსტიკა, მკურნალობა; საჭიროების შემთხვევაში რეფერალი/მულტიდისციპლინური მართვა
K22.4 K22.5	საყლაპავის დისკინეზია (სპაზმი), საყლაპავის შექმნილი დივერტიკული	მართვა: დიაგნოსტიკა, მკურნალობა; საჭიროების შემთხვევაში რეფერალი/მულტიდისციპლინური მართვა
K25	კუჭის წყლული	მართვა: დიაგნოსტიკა, მკურნალობა; საჭიროების შემთხვევაში რეფერალი/მულტიდისციპლინური მართვა
K 26	თორმეტგოჯა ნაწლავის წყლული	მართვა: დიაგნოსტიკა, მკურნალობა; საჭიროების შემთხვევაში რეფერალი/მულტიდისციპლინური მართვა
K 27	პეპტიკური წყლული, დაუზუსტებელი ლოკალიზაციის	მართვა: დიაგნოსტიკა, მკურნალობა; საჭიროების შემთხვევაში რეფერალი/მულტიდისციპლინური მართვა
K 28	გასტრო-იეიუნური წყლული	მართვა: დიაგნოსტიკა, მკურნალობა; საჭიროების შემთხვევაში რეფერალი/მულტიდისციპლინური მართვა
K 29	გასტრიტი და დუოდენიტი	მართვა
K 30	დისპეფსია	მართვა: დიაგნოსტიკა, მკურნალობა
K35	ძწვავე აპენდიციტი	დიაგნოსტიკა, რეფერალი
K 44	დიაფრაგმალური თიაქარი	დიაგნოსტიკა, რეფერალი
K50	კრონის ავადმყოფობა (რეგიონული ენტერიტი)	მართვა: დიაგნოსტიკა, მკურნალობა; საჭიროების შემთხვევაში რეფერალი/მულტიდისციპლინური მართვა

K 51	წყლულოვანი კოლიტი	მართვა: დიაგნოსტიკა, მკურნალობა; საჭიროების შემთხვევაში რეფერალი/მულტიდისციპლინური მართვა
K 52	სხვა არაინფექციური გასტროენტერიტი და კოლიტი	მართვა: დიაგნოსტიკა, მკურნალობა; საჭიროების შემთხვევაში რეფერალი/მულტიდისციპლინური მართვა
K 58	გალიზიანებული ნაწლავის სინდრომი	მართვა
K 59.0	ყაზობა	მართვა
K 59.1	ფუნქციური ფაღარათი	დიაგნოსტიკა, მკურნალობა/მულტიდისციპლინური მართვა
K63.8	ნაწლავების სხვა დაზუსტებული ავადმყოფობები (მათ შორის დისბაქტერიოზი)	დიაგნოსტიკა, მულტიდისციპლინური მართვა
K70	ღვიძლის ალკოჰოლური ავადმყოფობა	მართვა: დიაგნოსტიკა, მკურნალობა; საჭიროების შემთხვევაში რეფერალი/მულტიდისციპლინური მართვა
K71	ღვიძლის ტოქსიკური ავადმყოფობა	მართვა: დიაგნოსტიკა, რეფერალი/მულტიდისციპლინური მართვა
K72.0	ღვიძლის მწვავე და ქვემწვავე უკმარისობა	დიაგნოსტიკა, მკურნალობა, საჭიროების შემთხვევაში მულტიდისციპლინური მართვა/რეფერალი
K72.1	ღვიძლის ქრონიკული უკმარისობა	დიაგნოსტიკა, მკურნალობა, საჭიროების შემთხვევაში მულტიდისციპლინური მართვა/რეფერალი
K72.9	ღვიძლის უკმარისობა, დაუზუსტებელი	დიაგნოსტიკა, მკურნალობა, საჭიროების შემთხვევაში მულტიდისციპლინური მართვა/რეფერალი
K73	ქრონიკული ჰეპატიტი, რომელიც არ არის შეტანილი სხვა რუბრიკებში	დიაგნოსტიკა, მკურნალობა/მულტიდისციპლინური მართვა
K74	ღვიძლის ფიბროზი და ციროზი	მართვა: დიაგნოსტიკა, მკურნალობა; საჭიროების შემთხვევაში რეფერალი/მულტიდისციპლინური მართვა
K80	ქოლელითიაზი	მართვა: დიაგნოსტიკა, მკურნალობა; საჭიროების შემთხვევაში რეფერალი/მულტიდისციპლინური მართვა
K81.0	მწვავე ქოლეცისტიტი	დიაგნოსტიკა, რეფერალი
K81.1	ქრონიკული ქოლეცისტიტი	მართვა
K85	მწვავე პანკრეატიტი	დიაგნოსტიკა, რეფერალი
K86	პანკრეასის სხვა ავადმყოფობები	მართვა: დიაგნოსტიკა, მკურნალობა; საჭიროების შემთხვევაში რეფერალი/მულტიდისციპლინური მართვა
K90	აბსორბციის დარღვევა ნაწლავებში	მართვა: დიაგნოსტიკა, მკურნალობა; საჭიროების შემთხვევაში რეფერალი/მულტიდისციპლინური მართვა
K 92.0	ჰემატომეზისი	დიაგნოსტიკა, რეფერალი
K92.1	მელენა	დიაგნოსტიკა, რეფერალი
B15; B16; B17	მწვავე ჰეპატიტი A, მწვავე ჰეპატიტი B, სხვა მწვავე ვირუსული ჰეპატიტები	დიაგნოსტიკა, რეფერალი

B18	ქრონიკული ვირუსული ჰეპატიტი	მართვა: დიაგნოსტიკა, მკურნალობა; საჭიროების შემთხვევაში მულტიდისციპლინური მართვა
B67.5	Echinococcus multilocularis გამოწვეული ღვიძლის ინფექცია	დიაგნოსტიკა, რეფერალი
კანისა და კანქვეშა ქსოვილების დაავადებები		
L 13.0	ჰერპესის მაგვარი დერმატიტი	დიაგნოსტიკა, მულტიდისციპლინური მართვა
L 20	ატოპური დერმატიტი	დიაგნოსტიკა, მულტიდისციპლინური მართვა
L 50	ჰინჭრის ციება (ურტიკარია)	დიაგნოსტიკა, მულტიდისციპლინური მართვა
შარდ-სასქესო სისტემის დაავადებები		
N03	ქრონიკული ნეფრიტული სინდრომი	დიაგნოსტიკა, მულტიდისციპლინური მართვა/რეფერალი
N04	ნეფროზული სინდრომი	დიაგნოსტიკა, რეფერალი
N11	ქრონიკული ტუბულო-ინტერსტიციული ნეფროზი	დიაგნოსტიკა, რეფერალი
N10	მწვავე ტუბულო-ინტერსტიციული ნეფრიტი	დიაგნოსტიკა, მკურნალობა, საჭიროების შემთხვევაში რეფერალი/მულტიდისციპლინური მართვა
N18	თირკმლის ქრონიკული უკმარისობა	დიაგნოსტიკა, რეფერალი
N20	თირკმლისა და შარდსაწვეთის კენჭები	დიაგნოსტიკა, რეფერალი
N21	ქვემო საშარდე გზების კენჭები	დიაგნოსტიკა, რეფერალი
N23	თირკმლის ჭვალი, დაუზუსტებელი	დიაგნოსტიკა, რეფერალი
N30	ცისტიტი	დიაგნოსტიკა, მკურნალობა/მულტიდისციპლინური მართვა
N39.0	საშარდე გზების ინფექცია, დაუზუსტებელი ლოკალიზაციის	დიაგნოსტიკა, რეფერალი
რევმატოლოგიური დაავადებები		
M10	ნიკრისი (პოდაგრა)	დიაგნოსტიკა, რეფერალი
M30	კვანძოვანი პოლიარტერიტი და მისი მონათესავე მდგომარეობები	დიაგნოსტიკა, რეფერალი
M32	სისტემური წითელი მგლურა	დიაგნოსტიკა, რეფერალი
M33	დერმატო -პოლიმიოზიტი	დიაგნოსტიკა, მულტიდისციპლინური მართვა/რეფერალი.
M34	სისტემური სკლეროდერმია	დიაგნოსტიკა, რეფერალი
M35	შემარტებული ქსოვილის სხვა სისტემური დაზიანებები	დიაგნოსტიკა, რეფერალი
M42	ხერხემლის სვეტის ოსტეოქონდროზი	დიაგნოსტიკა, მულტიდისციპლინური მართვა/რეფერალი
M80- M81	ოსტეოპოროზი	დიაგნოსტიკა, მულტიდისციპლინური მართვა/რეფერალი
M93	ოსტეოქონდროპათიები	დიაგნოსტიკა, მულტიდისციპლინური მართვა/რეფერალი
სისხლისა და სისხლმზადი ორგანოების დაავადებები		
D45	ჰემობლიტი პოლიციტემია (Polycythaemia vera)	დიაგნოსტიკა, რეფერალი

D50-D53	ალიმენტური ანემიები	მართვა: დიაგნოსტიკა, მკურნალობა; საჭიროების შემთხვევაში რეფერალი/მულტიდისციპლინური მართვა
D55-D59	ჰემოლიზური ანემიები	მართვა: დიაგნოსტიკა, მკურნალობა; საჭიროების შემთხვევაში რეფერალი/მულტიდისციპლინური მართვა
D60-D64	აპლაზიური და სხვა ანემიები	დიაგნოსტიკა, მულტიდისციპლინური მართვა/რეფერალი
D65-D69	კოაგულაციის დეფექტები, პურპურა და სხვა ჰემორაგიული მდგომარეობები	დიაგნოსტიკა, მულტიდისციპლინური მართვა/რეფერალი
D75.1	მეორადი პოლიციტემია	დიაგნოსტიკა, მულტიდისციპლინური მართვა/რეფერალი
D72.1	ეოზინოფილია	დიაგნოსტიკა, მულტიდისციპლინური მართვა/რეფერალი
C81-C96	ლიმფოიდური, ჰემოპოეზური და მონათესავე ქსოვილების ავთვისებიანი სიმსივნეები	დიაგნოსტიკა, მულტიდისციპლინური მართვა/რეფერალი
ინფექციური და პარაზიტული დაავადებები		
A01	მუცლის ტიფი და პარატიფი	დიაგნოსტიკა, რეფერალი
A02	სხვა სალმონელური ინფექციები	დიაგნოსტიკა, რეფერალი
A04	ნაწლავების სხვა ბაქტერიული ინფექციები	დიაგნოსტიკა, მულტიდისციპლინური მართვა/რეფერალი
A23	ბრუცელოზი	დიაგნოსტიკა, რეფერალი
A46	წითელი ქარი	დიაგნოსტიკა, მულტიდისციპლინური მართვა/რეფერალი
B00	ჰერპესვირუსული ინფექციები (Herpes simplex)	დიაგნოსტიკა, მულტიდისციპლინური მართვა/რეფერალი
B 02	ზოსტერი (Herpes Zoster)	დიაგნოსტიკა, მულტიდისციპლინური მართვა/რეფერალი
B25	ციტომეგალო ვირუსული ავადმყოფობა	დიაგნოსტიკა, მულტიდისციპლინური მართვა/რეფერალი
B27	ინფექციური მონონუკლეოზი	დიაგნოსტიკა, მულტიდისციპლინური მართვა/რეფერალი
B37	კანდიდოზი	დიაგნოსტიკა, მულტიდისციპლინური მართვა/რეფერალი
B77	ასკარიდოზი	დიაგნოსტიკა, მკურნალობა/მულტიდისციპლინური მართვა
B 80	ენტერობიოზი	დიაგნოსტიკა, მკურნალობა/მულტიდისციპლინური მართვა
B97	ვირუსული აგენტები, როგორც ავადმყოფობების გამომწვევები, რომლებიც კლასიფიცირებულია სხვა რუბრიკებში	დიაგნოსტიკა, მკურნალობა/მულტიდისციპლინური მართვა
ალერგიული დაავადებები		
J30.1 J30.4	ალერგიული რინიტი გამოწვეული მცენარეთა მტვრით დაუზუსტებელი ალერგიული რინიტი.	დიაგნოსტიკა, მკურნალობა/მულტიდისციპლინური მართვა
J30. 2	სხვა სეზონური ალერგიული რინიტები	დიაგნოსტიკა, მკურნალობა/მულტიდისციპლინური მართვა
J30. 3	სხვა ალერგიული რინიტები	დიაგნოსტიკა, მკურნალობა/მულტიდისციპლინური მართვა

ენდოკრინული სისტემის და ნივთიერებათა ცვლის დარღვევით გამოვლენილი დაავადებები		
E00-E07	ფარისებრი ჯირკვლის ავადმყოფობები	დიაგნოსტიკა, მულტიდისციპლინური მართვა/რეფერალი
E10-E14	შაქრიანი დიაბეტი	დიაგნოსტიკა, მულტიდისციპლინური მართვა/რეფერალი
E24	იცენკო-კუშინგის სინდრომი	დიაგნოსტიკა, მულტიდისციპლინური მართვა/რეფერალი
E50-E64	კვებითი დეფიციტის სხვა სახეები	დიაგნოსტიკა, მკურნალობა/მულტიდისციპლინური მართვა
E65-E68	სიმსუქნე და ჭარბი კვების სხვა სახეები	დიაგნოსტიკა, მკურნალობა/მულტიდისციპლინური მართვა
E 73	ლაქტოზის აუტანლობა	დიაგნოსტიკა, მკურნალობა/მულტიდისციპლინური მართვა
E 80.4- E 80.6	ჯილბერტის სინდრომი, კრიგლერ-ნაიარის სინდრომი, ბილირუბინის მეტაბოლიზმის სხვა დარღვევები	დიაგნოსტიკა, მკურნალობა; საჭიროების შემთხვევაში რეფერალი/მულტიდისციპლინური მართვა
E 84	ცისტური ფიბროზი	დიაგნოსტიკა, მკურნალობა; საჭიროების შემთხვევაში რეფერალი/მულტიდისციპლინური მართვა
E85	ამილოიდოზი	დიაგნოსტიკა, მკურნალობა; საჭიროების შემთხვევაში რეფერალი/მულტიდისციპლინური მართვა
ახალი კორონავირუსით (SARS-CoV-2) გამოწვეული დაავადება (COVID-19)		
U07.1	ახალი კორონავირუსით (SARS-CoV-2) გამოწვეული დაავადება (COVID -19), ვირუსი ლაბორატორიულად იდენტიფიცირებულია	დიაგნოსტიკა, მკურნალობა; საჭიროების შემთხვევაში რეფერალი/მულტიდისციპლინური მართვა
U07.2	შესაძლო/სავარაუდო ახალი კორონავირუსით (SARS-CoV-2) გამოწვეული დაავადება (COVID-19)	დიაგნოსტიკა, მკურნალობა; საჭიროების შემთხვევაში რეფერალი/მულტიდისციპლინური მართვა

5. სავალდებულო პრაქტიკული უნარ-ჩვევები:

ა) შინაგანი მედიცინის სპეციალისტს (ექიმ-თერაპევტს) უნდა შეეძლოს შემდეგი კვლევების შედეგების შეფასება და კლინიკური ინტერპრეტაცია:

ა.ა) სისხლის კლინიკური, ბიოქიმიური, სეროლოგიური, ბაქტერიოლოგიური, კოაგულაციური, იმუნოლოგიური, ციტოლოგიური და მოლეკულურ-გენეტიკური (პჯრ) ანალიზის მონაცემების;

ა.ბ) არტერიული სისხლის გაზების, მჟავა-ტუტოვანი წონასწორობის და ელექტროლიტური ბალანსის მაჩვენებლების;

ა.გ) ნახველის მიკროსკოპული გამოკვლევა, ბაქტერიოლოგიური და სეროლოგიური ანალიზის მონაცემების;

ა.დ) შარდის კლინიკური, ბაქტერიოლოგიური და სეროლოგიური ანალიზის მონაცემების;

- ა.ე) ასციტური სითხის კლინიკური, ბიოქიმიური და ბაქტერიოლოგიური ანალიზის მონაცემების;
- ა.ვ) პლევრალური სითხის კლინიკური, ბიოქიმიური და ბაქტერიოლოგიური ანალიზის მონაცემების;
- ა.ზ) ჰორმონალური გამოკვლევების ანალიზის მონაცემების;
- ა.თ) ღვიძლის ფუნქციური მდგომარეობის ლაბორატორიული მაჩვენებლების, ღვიძლისა და სანაღვლე გზების ბიოფსიური კვლევის მონაცემების;
- ა.ი) კუჭის წვენის ლაბორატორიული გამოკვლევის მონაცემების;
- ა.კ) დუოდენური ზონდაჟის მაჩვენებლების;
- ა.ლ) სისხლის შრატში ამილაზის, ლიპაზის შემცველობის, პანკრეასის სეკრეციული ფუნქციის ტესტების მონაცემების;
- ა.მ) განავლის კოპროლოგიური, ბაქტერიოლოგიური ანალიზის მონაცემების;
- ა.ნ) გულმკერდის რენტგენოკოპიისა და რენტგენოგრაფიის და კომპიუტერული ტომოგრაფიის კვლევის მონაცემების;
- ა.ო) პიკფლოუმეტრიის, სპიროგრაფიის, კომპიუტერული სპირომეტრიის კვლევის მონაცემების;
- ა.პ) კუჭ-ნაწლავის ტრაქტის რენტგენოლოგიური და ენდოსკოპიური გამოკვლევების კვლევის მონაცემების;
- ა.ჟ) ღვიძლის და სანაღვლე გზების ულტრასონოგრაფიული, კომპიუტერულ-ტომოგრაფიული მონაცემების;
- ა.რ) შარდის გამომყოფი სისტემის რადიოლოგიური (რენტგენოლოგიური, ექოსკოპიური კვლევის და სხვა) მონაცემების.

ბ) შინაგანი მედიცინის სპეციალისტს (ექიმ-თერაპევტს) შეუძლია შემდეგი სამედიცინო მანიპულაციების და პროცედურების ჩატარება:

- ბ.ა) პაციენტის სრულყოფილი ფიზიკალური გასინჯვა და კლინიკური სიმპტომების შეფასება (მათ შორის გადაუდებელი მდგომარეობების დროს). კერძოდ: პირველადი დათვალეობა, ძირითადი სასიცოცხლო ნიშნების შეფასება; კანის ფერი და ტემპერატურა; ხილული ლორწოვანის შეფასება; პულსი (ცენტრალური და პერიფერიული: სიხშირე, რიტმულობა, ავსებადობა); არტერიული წნევის გასინჯვა; ცნობიერების დონე; თავის/სახის მოდამოს შემოწმება (თვალები/გუბები, ცხვირი, პირი, ყურები); გულმკერდის შემოწმება (პალპაცია, პერკუსია, აუსკულტაცია, სუნთქვისას გულმკერდის მოძრაობის სიმეტრიულობა); სუნთქვა (სიხშირე, სიღრმე, რიტმულობა); მუცლის და მენჯის გასინჯვა; კიდურების (ზედა, ქვემო) შემოწმება სიმეტრიულად (მთლიანობა, დისტალური პულსი, კაპილარული ავსება, მგრძობელობა, მოძრაობა სახსრებში, კუნთთა ტონუსი, ძალა);
- ბ.ბ) ხანდაზმულთა ფუნქციური მდგომარეობის შეფასება ტესტებით: მობილობის შეფასება, ყოველდღიური საქმიანობის და თვითმომსახურების დამოუკიდებელი უნარების შეფასება, დაცემის/ტრავმის რისკის შეფასება, მხედველობის, სმენის, ცნობიერების, დეპრესიის, სოციალური აქტივობის/იზოლაციის შეფასება, ფსიქიკური სტატუსის შეფასება, ნუტრიციული

სტატუსის შეფასება სკრინინგები ანემიაზე, ჰიპერტენზიაზე, მეტაბოლურ დარღვევებზე და სხვ.;

ბ.გ) გულის იშემიური დაავადების რისკის შეფასება, რისკის კატეგორიების განსაზღვრა გულ-სისხლძარღვთა დაავადებების აბსოლუტური რისკის შეფასების ინსტრუმენტებით (ფრემინგემი, score და სხვ.);

ბ.დ) სერიული პიკ-ფლოუმეტრიის გამოყენება და მონაცემების დოკუმენტირება;

ბ.ე) სხვადასხვა ტიპის ინჰალატორის (ნებულაიზერის, სპეისერის) გამოყენება;

ბ.ვ) სისხლის წნევის მონიტორინგი;

ბ.ზ) ელექტროკარდიოგრაფია (ელექტროკარდიოგრამის გადაღება) და ინტერპრეტაცია;

ბ.თ) გულის არაპირდაპირი მასაჟი, ელექტრული დეფიბრილაცია;

ბ.ი) რბილქსოვილოვანი ინექციები (კანქვეშა, კანშიდა, კუნთებშიგა);

ბ.კ) ვენეპუნქცია;

ბ.ლ) სითხეების და პრეპარატების ი/ვ ინფუზია;

ბ.მ) ნაზოგასტრალური ზონდის ჩადგმა;

ბ.ნ) მარტივი ქირურგიული დაზიანების (კანის და კანქვეშა ქსოვილის მთლიანობის დარღვევა, ექსკორიაცია და სხვა სახის დაზიანებები ეპიდერმისის დონეზე) დამუშავება;

ბ.ო) გლუკოზის დონის განსაზღვრა პერიფერიულ სისხლში გლუკომეტრით.

6. სპეციალიზაცია:

კომპიუტერული სპირომეტრია - სპიროგრაფია და პლექტიზმოგრაფია, პიკფლოუმეტრია.